

דבר הלכה מאת מורינו הגר"נ אייזנשטיין שליט"א מרא דאתרא מעלות דפנה י-ם

פרשת נח תשע"ח

להערות, פקס: 0722777203, או ל: dvarhalacha613@gmail.com.

=====

שאלה: אדם שבטעות אמר בתפילת שמונה עשרה בברכת ברך עלינו, "ותן טל ומטר לברכה" (לפני ז' חשון), מה דינו?

תשובה: היות ובעצם זה זמן "גשמים" כבר משמיני עצרת, על כן בדיעבד זה לא מעכב, ואינו צריך לחזור ולהתפלל.

וע"ע ב'הרחב דבר' מש"כ במי ששכח ולא הזכיר 'משיב הרוח'.

Question: One who is in Eretz Yisroel, and by mistake asked for rain [in Barech Aleinu] before the 7th of Cheshvan, does he need to repeat his Shmoneh Esreh?

Answer: Since the time from Shmini Atzeres is considered a time fit and appropriate for rain, he doesn't need to repeat the davening .

----- ד ב ר -----

מועיל אם שאל טל ולא מטר] (שו"ע קיד, ה ומשנ"ב שם).

ומ"מ אם נזכר קודם סיום הברכה, יחזור ויזכור גשם (ביה"ל שם ד"ה אין).

ג] ויש לציין שיש הבדל מה נחשב 'סיום הברכה' בין דברים המעכבים (כגון שלא הזכיר 'משיב הרוח' ולא 'מוריד הטל' בימות הגשמים, שו"ע קיד, ה), לדברים שאינם מעכבים (כגון שאמר בימות הגשמים רק 'מוריד הטל', שם) שאז סיום הברכה נחשב מרגע שאמר "ברוך אתה ה'" של ברכת 'מחיה המתים', וה"ה לשאר דברים שאינם מעכבים, כגון 'אתה חוננתנו' ו'יעלה ויבוא' של ליל ר"ח, אבל בדברים המעכבים הדין שונה – ראה במשנ"ב (שם, לב) ובביה"ל שם.

א] זמן הזכרת גשמים הוא משמיני עצרת (כמבואר בשו"ע קיד, א). אך בקשת 'ותן טל ומטר' מתחילים לבקש [בא"י] רק מז' חשון ואילך, והטעם מבואר במשנה בתענית (י, א) מפני עולי רגלים "כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת".

ומאחר ובעצם כבר משמיני עצרת ואילך זה זמן הראוי לגשמים, ממילא מי שבטעות הזכיר 'ותן טל ומטר' גם קודם ז' בחשון, אינו חוזר (מין הגריש"א עפ"ד הפוסקים, עי' רע"א קיז, ג ועוד; וע"ע בספר 'אשי ישראל' עמ' רלא).

ב] שכח ולא הזכיר 'משיב הרוח' ומוריד הגשם' בימות הגשם – אם לא הזכיר 'מוריד הטל' חוזר. ואם אמר 'מוריד הטל' אינו חוזר [כי סו"ס שבח הוא להקב"ה בהזכרתו משא"כ בשאלה דצריך לשאול על דבר הנעצר לא